

تاریخ فلسفه تعلیم و تربیت در ایران

پیوندها

مقایسه کارایی دو روش تدریس
کاوشرگی و توصیفی بر پیشرفت تحصیلی
مقاله ای از علیرضا کرمی گزافی و کرم زمانی میبانشی

رویکرد اسلامی به روش شناسی
پژوهش تربیتی: تبیین امکان و ضرورت
مقاله ای از علیرضا صادق زاده

بررسی رابطه بین هوش هیجانی و
سلامت روانی معلمان با خلاقیت
مقاله ای از پیرخانگی و رفیعیان

ضرورت آموزش تفکر انتقادی در مدارس
گفتاری از حمیده زارعی

رویکرد سیستمی به نظام آموزشی،
برنامه ریزی آموزشی و برنامه ریزی درسی
مقاله ای از دکتر سید مصطفی شریف

شایستگی ناخدای تربیت
گفتاری از حسن احمدی

راهکارهای ایجاد و پرورش تفکر خلاق
در دانش آموزان دوره ابتدایی
منتشر شده در مجله شمیم دانش

۵۰ روش برای بهبود مهارت های نوشتن
درس املا

بررسی ارتباط هوش معنوی
با رفتار نوآورانه معلمان
مقاله ای از ابراهیم پور، حسین نژاد، نعمتی و تقی پور

بازارت های با پیش
www.hedayatmizan.ir
hedayatmizan@hmizan.ir
۰۲۱-۶۶۵۲۲۴۰۰

هدف اصلی این مقاله، بررسی تاریخ فلسفه تعلیم و تربیت ایران در دوره معاصر است. فلسفه تعلیم و تربیت به عنوان رشته ای دانشگاهی همزمان با تأسیس انجمن جان دویی در آتلانتیک سیتی در ایالت نیوجرسی آمریکا، در تاریخ یکشنبه، ۲۴ فوریه ۱۹۲۵ میلادی پایه گذاری شد. اما این رشته در ایران سابقه بسیار کوتاهتری دارد و تاریخچه ای ثبت شده برای آن وجود ندارد. در این پژوهش با بهره گیری از روش تاریخی و اسناد و مدارک مکتوب (با اعتبارسنجی آنها) و اسناد شفاهی (با مصاحبه نیمه ساخت یافته با کارشناسان این رشته در ایران)، اطلاعات موردنظر گردآوری و تحلیل شده است. بنا بر این، در این مقاله، پس از بررسی مختصر تجرب های بین المللی در تاریخ فلسفه تعلیم و تربیت، به نقش تعیین کننده انجمنهای معتبر و جریان ساز اشاره شده است. آنگاه ضمن تشریح وضعیت فلسفه تعلیم و تربیت در ایران معاصر، نشان داده شد که توسعه تحصیلات تکمیلی در این رشته و افزایش شمار دانش آموختگان، افزایش محصولات و آثار ارزشمند علمی، برگزاری سمینارهای تخصصی، تشکیل انجمن ملی فلسفه تعلیم و تربیت، تأسیس نخستین نشریه تخصصی و افزایش روزافزون گروههای دانشگاهی در این رشته به همراه ترویج شیوه پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت، زمینه را برای بهبود وضعیت آتی این رشته در کشور فراهم نموده اند. با وجود این، بررسیها نشان م ی دهند که در ایران، به رغم انتشار آثار بسیار در این زمینه، فیلسوفان تربیتی ایران بیشتر به سودآوری فلسفه برای معلمان و دانش آموزان گرایش داشته اند. هدف اساسی فیلسوف تربیتی باید ناظر باشد به توسعه و تعمیق فهم مباحث فلسفی که در فرایند تربیت رخ م ی نماید. بنابراین، فهم مبانی فلسفی تعلیم و تربیت و نه صرفاً بهبود عمل آموزش باید در کانون توجه متخصصان این رشته قرار گیرد. رای مطالعه مشروح این مقاله (نوشته دکتر بختیار شعبانی و رضا محمدی) بر روی لینک مربوطه کلیک نمایید.

برگزاری دومین «همایش ملی تربیت معلم»

دومین همایش ملی تربیت معلم ۱۱ اردیبهشت ۹۵ در دانشگاه فرهنگیان و پردیس شهید باهنر اصفهان برگزار می شود. محورهای این همایش شامل «اسناد فرادستی و مبانی در تربیت معلم»، «آموزش و برنامه های درسی تربیت معلم»، «الگوی نوین توسعه حرفه ای معلمان و تحول و نوآوری در تربیت معلم» است. آخرین مهلت ارسال چکیده مقالات ۳۰ بهمن ماه ۱۳۹۴ اعلام شده است. برای اطلاعات بیشتر به سایت همایش به نشانی hmt.cfu.ac.ir مراجعه نمایید.

هر علمی متناسب با هدف و مقصود، روش تدریس خاصی را می طلبد... بنابراین، پرورش علم در حوزه فلسفه و کودک، نخستین گام برای تدریس مبتنی بر هدف و مقصود و طراحی سنجیده و آگاهانه در الگوی تدریس این علم خواهد بود. از آنجا که این رشته در ماهیت، متمایز و متفاوت از سایر دروس است، به سبب وجود مبانی و اصول خاص، روش تدریس این رشته نیز تفاوت ماهوی با روش تدریس سایر دروس دارد از این رو، تدریس مستقل طرح فلسفه و کودک، آخرین و مهم ترین مرحله تدریس است که باید با توجه به ظرفیتهای و حساسیت های ویژه این طرح برنامه ریزی شود و با نظارت و هدایت مربی اجرا و ارزشیابی گردد. کتاب روش تدریس فلسفه و کودک توسط انتشارات بنیاد حکمت صدرا با قیمت ۴۵ هزار ریال در ۱۰۴ صفحه انتشار یافته است.

مشترک هفتگی اهتمام نیستید؟ ثبت نام کنید | دانلود و مشاهده آرشیو اهتمام | اهتمام این هفته چطور بود؟ کلیک کنید

شفاف سازی و یکسان سازی مفاهیم ارزیابی، ارزشیابی و سنجش

آمنه احمدی (مدرس مراکز تربیت معلم)

فرزانه شهرتاش (ناشر، نویسنده و مترجم کتاب کودک و مدرس فلسفه کودکان)

چکیده:

تحولات دهه‌های اخیر، تولید دانش نوین در عرصه‌ی تعلیم و تربیت را برای پاسخ‌گویی به سؤال‌ها و چالش‌های ایجاد شده ضروری نموده است. این مسئله متخصصان و صاحب‌نظران مربوطه را بر آن داشته است تا با استفاده از منابع دست اول این اطلاعات را در اختیار مراکز و محافل علمی و آموزشی قرار دهند. از آنجا که عناصر هر نظام آموزشی در داخل آن با یکدیگر پیوند معنادار داشته و در ارتباط با یکدیگر تعریف می‌شوند، جدا کردن هر یک از این عناصر از بستر اصلی خود و به کارگیری آن بدون توجه به وجود این رابطه‌ی منطقی و درونی ما را با مشکلات و مسائل زیادی در فهم و استفاده از منابع و صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مبتنی بر آن، روبرو می‌نماید. همه‌ی نظام‌های آموزشی برای تصمیم‌گیری در خصوص میزان تحقق اهداف خویش نیازمند سنجش و سپس ارزیابی نتایج عملکرد خویش‌اند. ۱- مجموعه‌ی داده‌ها - به منظور توصیف و

قبول: دستاوردها و نگرش‌های دانش‌آموز، آمادگی و صلاحیت معلم، ویژگی‌های برنامه، تخصیص منابع و ابزارهای سیاست‌گذاری. ۲- روش‌های جمع‌آوری داده‌ها - شامل آزمون‌های قلم و کاغذی، روش‌های مشاهده‌ای، عملکردی، کارپوشه، مصاحبه‌ها، تجزیه و تحلیل کارنامه‌ها و نمرات و بازبینی مطالب درسی به وسیله‌ی متخصصان. ۳- کاربرد داده‌ها - طراحی تدریس، هدایت یادگیری، نمره‌دادن، مقایسه‌کردن، گواهی‌دادن، اجازه‌ی ادامه‌ی تحصیل، تدوین نظریه‌های آموزشی، سیاست‌گذاری، بررسی کارآمدی خط‌مشی‌ها، تخصیص منابع و قضاوت درباره‌ی کیفیت برنامه‌های درسی، برنامه‌های آموزشی و روش‌های تدریس است. ۴- کاربران داده‌ها - شامل دانش‌آموزان، معلمان، مسئولان آموزشی و سیاست‌گذاران (اولیا، عموم مردم، مؤسسات آموزشی، تجارت، صنعت و دولت). اگر هر یک از اصطلاحات فوق بدون توجه به تعریف و کاربرد خاص آن در نظام

آموزشی استفاده شود، نتایج ارزیابی و تصمیم‌گیری در این حوزه را با مشکلات جدی روبرو می‌نماید. این مقاله به دنبال آن است تا با بررسی مفهوم ارزشیابی، ارزشیابی، سنجش به عنوان نمونه‌ای از مجموعه‌ی واژه‌های کاربردی در منابع آموزشی کشور‌های انگلستان، کانادا، آمریکا چگونگی عدم توجه به این عدم هماهنگی را تبیین نموده و تأثیرات منفی ناشی از آن را در آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و مدارک رسمی مشخص کند. از آنجایی که بحث واژه‌شناسی و تفاوت معانی مطلبی نیست که در یک مقاله بتوان آن را حل کرد، به خصوص آنکه در کشورهای مورد نظر نیز این مشکل وجود دارد، سعی کرده‌ایم از این طریق ضرورت تبیین این اصلاحات را در نظام آموزشی کشور به گونه‌ای که درک و کاربرد مشترکی را بین صاحب‌نظران، مسئولان و اندیشمندان ایجاد نماید، فراهم آوریم. برای مطالعه‌ی مشروح این گفتار بر روی لینک مربوطه کلیک نمایید.

سیر تحول برنامه‌درسی و ضرورت نگرش راهبردی به آن در عصر تحولات فناوری اطلاعات و ارتباطات

ناهید آزاد منش (کارشناس ارشد علوم تربیتی)

چکیده:

به اعتقاد مولف تحولات سریع فناوری اطلاعات و ارتباطات چهره‌ی زندگی بشر را تغییر داده است و هر روزه جنبه‌های تازه از پیشرفت در قلمرو ICT پدید می‌آید. از نظر او حوزه‌های علمی مختلفی که مترصد شناخت این رهاورد بوده، درصدد تطبیق

خود با فضای سایبر بر می‌آیند. در این مقاله تلاش شده است تا ضمن مروری بر سیر تکوین نظریه‌های برنامه‌درسی، بر این واقعیت تأکید شود که تحولات نوین علمی و توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، بازنگری نظریه‌های برنامه‌درسی و گام برداشتن به سوی رویکردهایی تازه را اجتناب‌ناپذیر

ساخته است. همچنین در این بازنگری، به کارگیری فنون و روش‌های برنامه‌درسی راهبردی برای اطمینان یافتن از توجه به همه عوامل ذی‌مدخل توصیه شده است. برای مطالعه‌ی مشروح این گفتار بر روی لینک مربوطه کلیک نمایید.

شما هم می‌توانید فعالیت‌ها، تجربیات و تحقیقات نوآورانه خود را در تعلیم و تربیت از طریق اهتمام با دیگران به اشتراک بگذارید

مطالب خود را با ذکر نام و مشخصات، به رایانامه hedayatmizan@hmizan.ir ارسال نمایید

برای اطلاع از محورهای همکاری و نحوه ارسال مطالب کلیک کنید